

Historia – KLASA I:

Treści nauczania – wymagania szczegółowe na poszczególne oceny:

Ocena dopuszczająca:

Uczeń potrafi:

- określać wieki poszczególnych dat oraz ich połowy,
- wyjaśnić pojęcia: historia, źródło historyczne, chronologia, kodeks Hammurabiego, zikkurat, system irygacyjny, politeizm, monoteizm, państwo, Międzyrzecze, „mądrość salomonowa”, Stary Testament, Tora, synagoga, Dionizje, igrzyska, Olimpiada, bieg maratoński, wychowanie spartańskie, Hellada, Hellenowie, Latynowie Lacjum, republika, monarchia, polis, hoplita, falanga, : lenno, feudum, lennik, patrymonium, wasal, senior, suzeren, dziesięcina, świętopietrze, monarchia, kanonizacja, statut, Dagome iudex,
- powiedzieć kim był: Miltiades, Leonidas, Temistokles, Aleksander Wielki, Filip Macedoński, Romulus, Remus, Tarkwiniusz Pyszny, Juliusz Cezar, Oktawian August, Teodozjusz Wielki, Saul, Dawid, Salomon, Mieszko I, Dobrawa, Bolesław Chrobry, św. Wojciech, Gall Anonim, św. Stanisław, Jordan,
- zlokalizować w czasie i przestrzeni Mezopotamię, Egipt i Izrael, Grecję i Rzym, państwo Karola Wielkiego oraz Cesarstwo Bizantyjskie, państwo pierwszych Piastów oraz Polskę okresu rozbitcia dzielnicowego
- do podanej daty dopisać wydarzenie: 776 r. p. n. e., 753 r. p. n. e., 509 r. p. n. e., 622 r., 800 r., 843r., 1453 r., 966, 1000, 1025, 1076, 1138
- umiejscawia w czasie i przestrzeni narodziny chrześcijaństwa,
- podaje datę narodzin i śmierci Chrystusa,
- umiejscawia w czasie i przestrzeni kierunki podbojów arabskich,
- analizuje tekst z żywota Karola Wielkiego autorstwa Einharda,

Ocena dostateczna:

Uczeń opanowuje wiedzę i umiejętności na ocenę dopuszczającą oraz:

Uczeń:

- dokonuje podziału źródeł historycznych,
- wyjaśnia różnicę pomiędzy politeizmem a monoteizmem,
- wymienia nauki pomocnicze historii,
- zna postacie: Solon, Kleistenes, Rea Sylvia, Hannibal, Scypion, Konstantyn Wielki, Romulus Augustulus, Neron, Mahometa, Karola Wielkiego, Teodozjusza, Grzegorza VII, Henryka IV, Zbigniewa, Władysława Hermana, Radzyna – Gaudentego, Hodona, Thietmara, św. Maurycy, Brzetysława,
- potrafi wyjaśnić pojęcia: pięciobój, triera, nić Ariadny, puszcza Pandory, Miecz Demoklesa, pięta Achillesa, pyrrusowe zwycięstwo, pryncypat, dominat, romanizacja, kalif, Sunnici, Szyjci, schizma, Hagia Sophia, Rzesza, uniwersalizm, chrystianizacja, biskupstwo misyjne, relikwia, arcybiskup, włócznia, żywot, gród, podgrodzie, denary, trybut, danina,
- wyjaśnia wpływ środowiska geograficznego na gospodarkę i rozwój polityczny starożytnej Grecji,
- wyjaśnia przyczyny i wskazuje skutki ekspansji Rzymu,
- charakteryzuje działalność Karola Wielkiego,
- omawia dynastie i władców z dynastii Karolingów i Merowingów oraz dynastie Ottońską,
- rozpoznaje typowe instytucje systemu lennego,

- do podanej daty: 999, 1116 potrafi podać wydarzenie,

Ocena dobra:

Uczeń opanowuje wiedzę i umiejętności na ocenę dostateczną oraz:

Uczeń:

- określa granice czasowe epok historycznych,
- opisuje poszczególne nauki pomocnicze historii,
- opowiada i odróżnia poszczególne przykłady źródeł historycznych,
- porównuje koczowniczy tryb życia z osiadłym,
- charakteryzuje strukturę społeczeństwa i system wierzeń w Egipcie,
- charakteryzuje główne zasady judaizmu,
- odwołuje się do przykładów politeizmu i monoteizmu,
- zna genezę teatru greckiego,
- wie kim był Drakon i Etruskowie.
- wyjaśnia pojęcia: komedia, tragedia, dramat,
- omawia organizację społeczeństwa w Rzymie republikańskim i cesarskim,
- opisuje postawę Rzymian wobec niewolników i ludów podbitych,
- charakteryzuje najważniejsze osiągnięcia kultury materialnej i duchowej antycznego świata w różnych dziedzinach (nauce, architekturze, sztuce, literaturze),
- omawia proces rozprzestrzeniania się chrześcijaństwa,
- wskazuje przyczyny i przykłady prześladowania chrześcijan w państwie rzymskim,
- omawia kierunki rozprzestrzeniania się chrześcijaństwa,
- wskazuje przyczyny i przykłady prześladowania chrześcijan w państwie rzymskim,
- wskazuje na mapie zasięg podbojów arabskich,
- opisuje podstawowe zasady i symbole Islamu,
- wyjaśnia pojęcie: arabeski,
- omawia proces powstania Państwa Kościelnego,
- wyjaśnia na czym polegał renesans karoliński,
- charakteryzuje główne idee uniwersalnego cesarstwa Ottona III,
- rozpoznaje osiągnięcia kultury bizantyjskiej w dziedzinie architektury i sztuki,
- zna postać Justyniana,
- zna postać Ibrahima ibn Jakuba, Stefana Wielkiego, Jarosława Mądryego, Hodona, Mieclawa, Bernarda Hiszpana, Henryka IV, Henryka V, Ottona z Bambergu,
- zna daty: 965, 972, 1002 – 1018, 1034, 1079,
- wskazuje na przykładzie państwa pierwszych Piastów charakterystyczne cechy monarchii patrymonialnej,
- wyjaśnia okoliczności przyjęcia chrztu przez Piastów oraz następstwa kulturowe, społeczne i polityczne chrystianizacji w Polsce,

Ocena bardzo dobra:

Uczeń opanowuje wiedzę i umiejętności na ocenę dobrą oraz:

Uczeń:

- opisuje skutki przyjęcia przez człowieka trybu osiadłego,
- wyjaśnia zależności pomiędzy środowiskiem geograficznym a warunkami życia człowieka,
- wyjaśnia znaczenie pisma i prawa w procesie powstawania państw,
- rozpoznaje typy pisma wykształcone na terenie Mezopotamii i Egiptu,
- umiejscawia w czasie i porównuje system sprawowania władzy oraz organizację społeczeństwa w Sparcie i Atenach peryklejskich,
- charakteryzuje czynniki integrujące starożytnych Greków (język, system wierzeń, teatr oraz igrzyska olimpijskie),
- charakteryzuje system sprawowania władzy w Rzymie,
- podaje przykłady wpływu kultury greckiej na kulturę rzymską,
- rozróżnia wewnętrzne i zewnętrzne przyczyny upadku starożytnego państwa rzymskiego
- charakteryzuje najważniejsze osiągnięcia kultury materialnej i duchowej antycznego świata w dziedzinie filozofii,
- podaje przykłady osiągnięć cywilizacyjnych antyku, które oddziałują na cywilizację współczesną,
- wyjaśnia rolę Arabów w przekazywaniu dorobku kulturowego pomiędzy Wschodem i Zachodem,
- opisuje relację pomiędzy władzą cesarską a papieską w X – XI w.,
- rozpoznaje osiągnięcia kultury bizantyjskiej w dziedzinie prawa,
- wyjaśnia przyczyny i skutki rozłamu w Kościele w XI w.,
- potrafi wskazać władców z dynastii Przemyślidów oraz krótko ich scharakteryzować,
- ocenia dokonania pierwszych Piastów w dziedzinie polityki, gospodarki i kultury,
- opisuje postanowienia statutu Bolesława Krzywoustego,

Ocena celująca:

Uczeń opanowuje wiedzę i umiejętności na ocenę bardzo dobrą oraz wykonuje dwa poniższe zadania:

1. Scharakteryzuj rolę Bizancjum jako kontynuatora cesarstwa bizantyjskiego.
2. Wykaż się znajomością genealogii własnej rodziny – stwórz drzewo genealogiczne własnej rodziny, sięgając do jak najwcześniejszych korzeni.
3. Wykonaj samodzielnie makietę średniowiecznego zabytku.
4. Wykonaj makietę 7 cudów świata starożytnego.
5. Wykonaj teatralną maskę grecką lub wazę z dowolnego materiału.
6. Igrzyska olimpijskie na przełomie wieków na przykładzie materiału ikonograficznego – prezentacja multimedialna.
7. Wykonaj makietę polskiego zabytku w stylu romańskim lub gotyckim.
8. Od pazia do rycerza – prezentacja multimedialna przedstawiająca w formie ikonograficznej etapy kształtowania się warstwy rycerskiej w średniowieczu.